

ALSÓLENDVAI HIRADÓ

Előfizetési ára		Felolós szerkesztő:	Laptulajdonos és kiadó:	Kéziratokat nem adunk vissza.
Egész évre	8 K	OSZESZLY M. VICTOR.	BALKÁNYI ERNŐ.	Szerkesztés és kiadóhivatal: B alkányi Ernő könyvkereskedésben Alsólendva.
Fél évre	4 "	MEGJELENIK MINDEN VASÁRNAP.		A nyitlér sora egy korona.
Negyed évre	2 "			
Egyes szám ára 20 fillér.				

Séta az adriánci iskola körül.

Alsólendva, október 19.

Tanítanak-e magyarul, nem tanítanak-e magyarul az adriánci iskolában; az a kérdés képezte aktualitását a lefolyt két hétnek. T. K. levélről szerint igenis hogy nem tanítanak, az adriánci tanítóknól szerint igenis hogy tanítanak, mi szerintünk pedig tanítanak is, meg nem is. Hogy kinek van igaza, azt bírálja el mindenki maga. A magunk részéről elégtellett vélnék szolgálni a kellegérre állított (?) iskolának is, meg T. K. levélirónak is, ha leközöljük az alábbi, illetékes kezektől eredő sorokat:

Október 6-án, „Ahol nem magyarul tanítanak” cím alatt megjelent cikk adja kezembe a tollat. Nem az a céloom, hogy néhány frázissal védekezem a meglehetősen erős támadás ellen, hanem hogy határozott szavakkal visszautasítam és rámutatok arra, hogy kontár kezű irtak azt a nagyon érdekes levelet.

Adriánci tanítanak-e magyarul? Magyarul tanítanak, dacára annak, hogy Zalaegerszegről oly messze vagyunk. A tisztelt cikkzőr az nagyon tájékozatlan az iskolai dolgokban. Azt hitte, égis csóvát dobott egy darázsfezébe. Azt is a kis utikálánról vérszemét kapott s egy jó üzletet sem engedte volna el a támadást. Hiszen micsoda dicsőség ma papon, tanítón egyet útni! Csak a tisztelt ur fantáziájában van egy Vend-ország, ahol vendül tanítanak, ahol a vend kultura babériján álmodik a szegény tanító.

Mi azt nem ismerjük. Azt hiszem, ilyesmit a Tanfelügyelő ur sem tapasztalt, amikor évente köteles látogatásait végezte. — Nemcsak hogy magyarul „is” tanítunk, hanem „csak” magyarul tanítunk! (Mellétek megjegyzem, hogy csak a magyar nyelvet beszéltem.) Munkánk eredményéről nem itt, hanem csak illeletes egynék előtt számolunk. S hogy akad Adriánc egy gyermek, aki nem tud magyarul, (azt hiszem, akád még több is), azért rohanjuk meg az iskolát, állítsuk pellengérré a tanítót, mint metelyelőz, aki konkolty hint a haza polgárainak szivébe? Alj ki te szegény tanító lehunyt szemmel: néma ajakkal törd az arcultit, hisz ami piszok, szenny van az országban, az a te bűnöd. Munkáidért kenyeret kapsz. De te talán érkölsz jutalmód álma-dozól? Csak álmódj tovább, tovább...

Valamikor, nem is olyan régen, én is telve ideális álmokkal indultam utnak. Nemcsak kegy-nyerét dolgozni, az egy szent céllért, egy ma-gasztos eszméért: megtanítani arra a kicsiny lelkeket, hogy szépnék lássák ezt a nyomorult világot, hogy észrevegyék a szépet abban a percig viruló virágban, fűszálban, apró bogárban. Alig hogy elindultam, alig hogy kezdtem járni a rögös, poros országutat, megeréztem, hogy virághoz csak tépett ruhával juthatok.

Küzdelem az élet! De ha megtaláljuk a küzdelemben a szépet, a gyönyört, akkor megelé-gedtek leszünk; mert azok az élet, akik az esz-nék hurocsai, a betük katonái. — Ily eszmékért küzde, bár göröngyös uton, de a csillagokig jutunk.

Adriánc, 1907. október 11-én.

Preisler Mariska, tanítónő.

Hát mi nagyon szívesen elhisszük mindezt — a kisasszony kedvéért. Elhisszük, hogy Adriáncan kizárólag csak ma-

gyarul tanítanak; hogy a kisasszony nem is tud vendül; hogy nyomorultnak találja az életet, mert csalódott a reményeiben, — de ezzel szemben meg a kisasszony higye el nekünk, hogy sem nem a papon, sem nem a tanítón akartunk útni, de még csak „üzleti szempont” sem vezérelt, mikor be-nyultunk az adriánci iskola ügyébe.

A határszéli iskolában néhol, sajnos, még ma is fennáll az a gyönyörűséges ál-lapot, hogy a magyarok zengzets nyelve csunya mellözésnek van kitéve. Nem hal-lott még a kisasszony olyan tót, oláh vagy vend tanítóról, aki nemcsak az iskolában, hanem a közleletben is hadilábban állt a magyar szóval s mint ilyen, összejutókózt a törvény betűivel? No lássa! Azért nem jó általánosságban beszélni, még hogya arról is van szó, hogy megvédjük a határ-széli tanítót az „erős”, „támadás” ellen. A kisasszony történetesen tudhatja, mit ír elő a regula, de van száz olyan határszéli ta-nító vagy tanítónő, aki nem akarja tudni. Mi pedig már csak olyanok vagyunk, hogy nagyon könnyen elhisszünk mindent a határ-széli iskolákról, mert a tapasztalat egye-nesen kénszeríti erre. Hogy T. K. levélének helyt adtunk, azért nem kárhözthatat ben-nünket senki, még a kisasszony sem! Ez kötelességünk volt és kötelességünk lesz a jövőben is a magyar korona épése felett örködni, akár fáj valakinek az, akár nem fáj.

A dolgoban az a legérdekesebb, hogy Adriáncban tényleg vannak olyan III—IV. osztályba járó iskolásfiúk, akik nem tudnak magyarul. Hát ezeket hogyan tanítják az iskolában, ha szabad kérdeznék? Nem merjük egész határozottsággal állítani, de valószínűleg — nem magyarul, hanem ven-dül. S ha a kisasszony nem is beszél a vend nyelvet, ez még nem zárja ki azt, hogy az adriánci iskola többi osztályaiban ven-dül tanítsanak.

Ki állítja, hogy van egy külön Vend-ország? Mi nem! Tót-ország sincsen, és mégis van olyan felvidéki tanító elég, aki „a tót kultura babérijáról álmodik.” A felső vidéken a Jézus is a maguk nemzetsége-belnek vindikálják a tót tanító-agitátorok, és ki állítja, hogy a vend-földön nem le-het találni ilyent — más kiadásban.

Azt azonban nagyon szívesen elhisszük a kisasszonynak, hogy kontár kezek nyultak az adriánci iskola ügyébe. Minden ember nem lehet tanító, aki annyira otthon legyen a tanítgyekben, mint pl. a kisasszony. Mi sem tudunk annál többet, mint hogy magyar országban magyar tanítónak ma-gyarul kötelessége tanítani, és — ime, — mégis megtirtuk ezt a cikket. T. K. ur sem tud s nem is mondott többet ennél, nem lévén ő sem tanító.

Akár így van, akár úgy, a dolog ve-leje az, hogy a kisasszony — cáfol. Cáfol s azt mondja — nincs igazunk. Higyük el,

csak a kisasszony kedvéért is, udvariasság-ból. Adriáncban tehát magyarul tanítják a vend nebulókat, de vajjon meri-e állítani a kisasszony, hogy mindenütt így van ez?

Azt hisszük: nem. Mi pedig nem csak Adriáncról beszélünk.

A Hungaria ernyőgyár sikere.

— Egy megérdemelt kitüntetés. —

A helybeli Hungaria ernyőgyár tudvalegőleg szintén résztvevő egy csoporttal a pécsi kiállítá-szon. Ugyszólván ez volt első nyilvános szerep-lése a gyárnak s már ez első szereplése is meg-termette a versenyekének munka babérait. A ki-állítás látogatói kivétel nélkül elismeréssel szól-tak a sikerült gyártmányokról, a zsüri-bizottság pedig akként fejezte ki elismerését, hogy egyhangulag odaítélte a Hungariának az állami arany-érm-et.

Amikor örömmel konstatáljuk e tényl, fel-tesszük, hogy Alsólendva olyan gyárral rendel-kezik, mely nemcsak hogy áldása a városnak, de uttoróje a magyar ernyő-iparnak s mint ilyen, hivatalosá bír arra, hogy a többnyire értéketlen osztrák ernyő-árú kizorítsa a magyar piacról. Bizonyítja ez a kitüntetés azt is, hogy a Hungaria — habár erős küzdelemmel is — jó uton halad, melyen erősödni, izmosodni fog s melyen a ba-bér terem.

A magyar közönség tud hálás is lenni, ha a tisztességes munka megjutalmazásáról van szó. Ilyen hálafelelőnek a megnyilatkozása az a kitünté-tés, ami a Hungariát érte. Elismeréssel adtaotai az az arany-érm a vesződséges multért, és buzdi-tással a dicsőséges jövőért.

A multat jutalmazták ezzel, de ez a jutalom előre láthatólag ösztönzi a gyárat a jövőre nézve. Ösztönzi arra, hogy a megkezdett szép uttól egy percire se térjen el, mert ha ezen halad ezután is, még sok-sok babért fog aratni gyártmányai-val a maga számára, s elismeréssel szerzeni a kül-földön a magyar ipar számára.

Mi, a magunk részéről, azzal az öhajtsással üdvözöljük a gyárat első kitüntetésé alkalmával, vajha mindama gyárt remények, amiket hozzá fű-ztünk, minél előbb valóra válhatnának!

Aranymosás a Murában.

A lapokban különböző alakban felme-rül a hír, hogy a megyénkben átfolyó Mu-rából való aranymosás végett társaság alakul, melynek élén ifj. Szparszám Pál, a debreceni gazdasági akademia tanára áll. Kérdésünkre ifj. Szparszám Pál a következ-őket írta az érdekes vállalkozásról:

„A murai aranymosó-vállalat most van al-kuló fölében.

1903 óta csak kutatásokat végeztünk. Négy évi kutatások eredménye azt mutatta, hogy a legmodernebb, a nálunk eddig még felteszen ismeretlen, aranymosó-kotrálókékel dolgozunk, akkor sikerül a nagy befektetés kintó berende-zéssel igen tisztességes eredményre szert tenni. Egyelőre, miután a szükséges több milliónyi

— **Varieté-előadás a kecskési tűzkörösultak javára.** A jelenleg városunkban működő „Olimpia” varieté-társulat holnap, hétfőn a kecskési tűzkörösultak javára jótékonyul előadást tart. Az előadást annál is inkább ajánljuk a megtekintésre, mert a társulat egy kellemes estét ígér a közönségnek, melyen látni- és hallani-való lesz bőven. — Ma két előadást ad a társulat, egyet délután 4 órakor mérsékelt helyárrakkal, a másikat pedig este 8 órakor a Korona nagytérképében. A helyárak elég olcsók.

— **Nem tartják be a piaci szabályrendeletet.** Tudvalevőleg nemrég rendelteték határozta meg szolgabíróóságunk a piaci órákat. Ez a rendelet világosan kimondja, hogy a piaci óra megkezdése előtt, vagyis az orvosi vizsgálat megkezdése előtt élelmiszerekkel házalni nem szabad. A rendelet elég erélyes hangon utalja az elárúsítót és a vásárló közönséget a megszabott idő betartására, de — úgy látszik — kevés eredménnyel. Mert, mint bennünket értesítettek, a rendnek nyoma sincs már. Mintha meg sem hozták volna azt a rendeletet, éppoly szabadon, bántalom nélkül házálnak élelmiszerekkel a piaci nyolcaddik lelkissmerettel vásárolók — 7 óra előtt. És így is fog történni ez mindaddig, amig valaki rajtaveszt a dolgon s alaposan rá nem buzzák a szabályrendelet idevágó szakaszait.

— **Agyonfőtte az apját.** Németh Sándor kallási lakos a hegyen összeesezett az apjával. A két ember perbe állott s amikor tetőpontját érte az izgalom, a fiú felragadott egy hatalmas szőlőkarót s azzal az öregrettenetes összeverte. A verés folytán megsérült ember még háza tudott menni, de estére kelve meghalt. Harmadnapra azután el is temették. A csendőrség azonban hírt vette az esetről s fejelentést tett a zalaegerszegi kir. ügyészségnek. A hullát exhumálták s miután a hullandórtól vizsgálat megállapította, hogy Németh a verés által szenvedett sérülésében pusztult el, az apagyilkos fiút letartóztatták.

— **Lopás.** Végő Sándor szentgyörgyvölgyi lakos zárt kamrájából e hó 12-én éjjel ismeretlen tettesek ellopott 170 kg. búzát és 170 kg. rozst. A csendőrség nyomoz.

2085—1907.

Hirdetmény.

Alsólendva nagyközség képviselő-testületének 111/1907. számú véghatározata alapján közzétették, hogy a község — mint jogú testület — tulajdonát képező és minden év július 28-án és augusztus 28-án megtartani szokott 2 (kettő) országos vásár

helypénzszedési joga

1907. november 3-án d. e. 9 órakor a községhezán tartandó nyilvános árverésen 1908, 1909 és 1910 évekre haszonbérbe fog adni.

Az árverési feltételek a hivatalos órák alatt betekínthetők.

Alsólendván, 1907. október 19.

Bobay Géza
főjegyző.

Toma János
bíró.

Egy jó házból való fiu tanoncul (fizetéssel) felvétetik.

Cím megtudható kiadóhivatalunkban.

Pallas Lexikon
eladó.

Gyermek és női kabátokkal, szőrmeárukkal (boák) megérkezik

Zalaegerszegről

MARTON MÁRKUSZ

(Weinberger H. és Fia utóda)

a folyó hó 28-iki országos vásárra, a Korona-szálló termébe. Azideig is kéri a t. vevőközönséget, hogy szükségletét részére fentartani sziveskedjék.

Ajánlható czégek

Alsólendván.

(Előfizetőink ingyenes hirdetés-rovatul.)

ARNSTEIN BENŐ fűszer-, festék-, esomeg-, liszt-, vetyemny-gyárak, úpszintén norinbergi, üveg- és porcellán-kereskedése. — Deszka-, épületfa- és szénraktár.

BLAU SÁNDOR vasúti vendéglője az állomás mellett. Kifűző konyha, jó borok, frissen esapolt sór.

WORTMAN BENŐ rőfös és divatterkeskedő. Nagy raktár halotti és temetőzösi kellekkelhen.

FARAGÓ ISTVAN fodrász.

HORVÁTH LAJOS fodrász. Illatszerek raktára.

BADER HERMAN cipész. Nagy raktár kész férfi- és nő-cipőkben.

ASCHERL JOZSEF építész, építési vállalkozó. Elvállal építési tervek készítesét, valamint mindeneműi építkezést. Tanulmányait alsólendü fővárosi építészneké szerezte.

SCHWARCZ KÁROLY borkereskedő és szikviz-gyárak.

REICHENFELD SÁNDOR mészáros, mészkereskedő és herkösi-tulajdonos.

TÖRÖK SÁNDOR cipész és borkereskedő.

ÁG ISTVAN vendéglő. Hosszafalu.

MAYER ÖDÖN óras és órkészész. Nagy raktár china-éztüst árúban.

WALTERSDORFER HENRIK mészáros és herkösi-tulajdonos.

BECK MIKSA süteője.

POLLÁK LAZÁR nagykereskedő. Dolány és szivar nagy-árúda.

HEGEDICS ISTVAN eszmadia.

FERENCZY JOZSEF vendéglő.

WOLFSOHN HENRIK központi kávész.

Özv. TUSKE FERENCZNE vendéglő.

MANDELBAUM MÓR rőfös és divatárú kereskedő. NEUBAUER ANDRÁS „Korona” nagyvendéglője, kávéháza és szállóhája.

Ideí Mautner-féle magvak FRYER LIPÓT kereskedésben kaphatók.

WEISZ ZSIGMOND alsórendü férfi-szabó. — Kész férfi- és gyermekruhák gyári raktára.

TOPLAK JANOS vegyeskereskedése, mész- és cement-raktára és cementárú készítesé.

BRÜNNER SAMU vegyeskereskedő.

MUHR LAJOS vendéglője a „Csipkéshez” Hosszafaluban.

5105 tk. 907. sz.

Árverési hirdetmény kivonata.

Az alsólendvai kir. bíróság mint tkvi hatóság közhírré teszi, hogy az alsólendvai takarékpénztár végrehajtatójának Fritz Simon végrehajtást szvenedő elleni 1200 K tőkekövetési és jár. iránti végrehajtási ügyében az alsólendvai kir. bíróság területén levő, a Dobronak község határában fekvő, a Fritz Simon vult Dobronaki lakók tulajdonát képező Dobronaki 1281. sz. tkvi 260. aj. hrsz. és aadalapon 2043 koronára értékellet egész ingatlanra 2043 korona ellenel megállított kiküáltási árban az árverést elrendelte és hogy a fentebb megjelölt ingatlan az

1907. október 23. napján d. e. 10 órakor

Dobronak községhezánál megtartandó nyilvános árverésen a megállított kiküáltási áron alul is eladati fog.

Árverezési szándékokoz tartoznak az ingatlanok beesárának 10⁰/₀-át késpénzben vagy az 1881. LX. tc. 42. §-ban jelzett árólíammal számított s az 1881. évi nov. hó 1-én 3333. sz. által kelt I. M. rendelet 8. §-ában kijelölt óvadékképes értékpapírban a kiküáltott kezéhez letenni, avagy az 1881. LX. tc. 170. §-ában értelmében a bánáptörvény a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervény átszolgáltatni.

A kir. bíróság telekkönyvi hatósága.

Alsólendván, 1907. évi július hó 8-án.

Bíró, kir. albiró

Fr. Kaiser-féle

Bregenz vorarlbergi köhögés elleni cukorkák.

kaphatók alulírott gyógyszerárban. Ki ezen köhögés elleni cukorkákat figyelembe nem veszi, vétejkész saját egészsége ellen. — Kaiser-féle

„Mell-Caramella” cukorkák

fenyővel, orvosiilag kipróbált és ajánlott szer a köhögés, hurut és gége-rekedtség ellen. 4512 db közönmű-izonyítványokkal igazolja ezen szer hathatóságát ezen kifűző gyóghatású cukorkáknak csomagja 20 fillér.

Kapható: Füss F. Nándor gyógyszerárban Alsólendván.

Hirdetések felvétetnek e lap kiadóhivatalában.